Світ такий широкий, а життя таке коротке, а проте я зустрів Котенка вдруге. Це було після того, як я гамірно провалився в Льондоні зі своїми перспективами і зв'язками. Коли я проспівав у "Regent" увесь репертуар стрілецьких пісень (сольо!) і проциндрив увесь моральний капітал, збитий на цих героїчних виступах, мені не залишалось нічого іншого, як давати тягу звідти чимскоріше.

Ім'я людини, яку я так фатально зустрів удруге у свому житті, в нічній буді "Flying Fish"2 — було Котенко. Так принаймні він називався тоді, коли ми вперше зустрілися з ним у пересильній литовській тюрмі — одному з моїх університетів.

Я пригадую собі такий епізод: Котенко був голярем на відділі, мав вільний вступ до всіх келій, і так ми познайомились. Зіскрябуючи пре-тупою бритвою пушок на моїй юнацькій бороді, він говорив зі мною про "Етику" Спінози і про екзотичні оповідання П'єра Льоті, що чомусь і мені нагадували весну, рожевий легіт вишневих розквітлих садів і мандрівку. Я ділився з ним запасами тютюну, ми лежали на цементовій підлозі і мріяли. І от хтось на відділі пустив поголоску, що Котенко "стукач"*. Це була безглузда і дурна помста відділового замітача Олюка, але факт фактом, ситуація стала грізна. Стукача порішено закатрупити4. Був визначений день і година, місце — велика двадцятьсімка, де сиділо яких пятдесять бандитів, що мали в мить, коли Котенко ввійде зі своїм голярським знадіб'ям, кинутись на нього і стерти його з лиця землі.

*Flying fish (англ.) — летюча риба.

*Стукач — у в'язничному жаргоні: донощик.

*Закатрупити — вбити, закатувати.

Я не був при цьому, так мені оповідали. Котенко знав про приго-товлюваний замах. Він прийшов, як звичайно, в 27-ку спокійно, ста-

точно, заглядаючи кожному в очі, обійшов усіх, що стояли похмуро, вичікували нерухомо, кожний на своєму місці. Обійшов, сказав протягом "т-а-а-к"... і обернувся плечима. Здавалось, це був найкращий мент для проведення пляну, проте ніхто не рушився, і Котенко спокійно голив далі. Застерігаюсь, я не знаю докладно тієї сцени, мене там не було, а знаю тільки, що потім ніколи я не чув, щоб Котенка хтось називав стукачем. Але все ж я міг подивляти відвагу та холоднокровність людини, що ввійшла зовсім спокійно до людей, які мали твердий намір не випустити його від себе живим.

Пізніше, так і не знаю, що з ним було. Мене випустили, він залишився, і аж тепер, коли я сидів у "Flying Fish" до божевілля закоханий у Аріядну і не бачив нічого, крім її чорних очей, де танули всі літературні сюжети: Стамбул, корсарі Лепанта, співучий лук Вишневецького, до мене підійшла людина гладко оголена, в добре скроєному смокінгу, з тим особливим обличчям, які ніколи не забуваємо, — які мають кіновці1, грачі, шпигуни та авантюристи.

— Ви могли б мене нарешті пізнати, — сказав він, — чи гарно так забувати друзів?

І коли я, збудившись зі сну, озирнув блискавкою минуле і найшов у закапелку спогадів місце для цього підборіддя, орлиного носа та широкоплечої постаті, я тільки сказав:

— Котенко, невже це ви?

Я не міг тоді того помітити (та і звідки я міг сподіватись?), що Аріядна дивиться на нього із-за серпанку цигаркового диму глумливо прижмуреним оком, що в кутах її уст спурхують призирливі зірки усміху, ні, я того не міг бачити. Я тряс руку Котенка.

— Де ж ви були цих пять років, Котенко?

— Усюди, де мене найменше потрібували, — сказав він, посміхнувшись. — Я зробив кілька партій подорожі, комерційних інтересів. Я був у Барсельоні видавцем синдикалістичної газети, в Сиднею я виступав у барі як гармоніст. Потім мене пришибла доля — це був великий упадок. Мене "накрили" шаромижники1. Проте, як бачите, я знов редівівус2, я знов у формі. Але представте мене вашій товаришці...

* Кіновець — кіноактор.

Я справді нагадав собі, що ми не самі. Я був розніжений спогадами. Хто знав, чи те, що в житті ми вважаємо найгіршим, згодом не стає найприємніше? Така умовність життя. Мені майнули мої юнацькі університети на причах тюрем, мої блакитні весни, бачені з-поза крат3, мої злети та упадки і серед них Котенко — триклятий авантюрист був одним із тих зловісних ґеніїв, що зринали над моїм призначенням, над моєю existence manquee4. О, коли б я був знав тоді...

Вони дивились одно на одного, вивчаючи себе, міряючи свої сили так, як два змагуни. І нарешті вона подала йому свою руку в чорній рукавичці, ту владну, жорстоку руку. Розгадати її, чарівну Аріядну, не було легко і для Котенка. Я представив їх одне одному. Та ті прізвища нічого не говорили, не мали ніякого значіння. Хіба я самий достоту знав, хто вони обоє? Тут, у "Flying Fish" я познайомився з нею тому кілька місяців. Росіянка, грекиня, туркеня, мадярка? Я цього не знав, і вона сама, може, як слід не знала. Артистка, студентка, продавщиця в магазині — могла бути однаково добре тією, другою і третьою. Але, врешті, це мене не цікавило. Що, до біса, це могло заважити на нашому знайомстві?

Ці місяці, це був якийсь чорторий, прірва забуття. Ми мешкали в одному готелі, ми були ввесь час разом, всюди разом. Іноді вона залишала мене — мала маленьку ділову прогульку. І я міг дуріти, погрожувати смертю — вона ніколи не сказала б мені, куди йде, за чим і до кого. Вона мене пестила по чуприні і наказувала, як вірному псові, чекати.

— І не пробуй слідкувати, малий...

Я залишався самий, злющий і ганебно кляв. Я обіцяв собі забратись геть, але чекав її, і все минало, коли вона приходила така, як завжди — спокійна, неспішна, чудесна.

1 Шаромижник — шахрай.

2 Редівівус (лат.) — воскреслий, оновлений.

3 Крати — ґрати.

4 пропаще існування (франц.).

— Ви давно тут? — спитала вона Котенка між іншим.

— Всього три дні.

— Раніше тут бували?

— Доводилось, — посміхнувся Котенко. — Цілий 1917 я провів тут. Потім ще кілька разів спинявся тут на тиждень-два.

— Ви, як бачу, ділова людина.

— Залежить від того, що називати ділами.

— Те, що приносить якусь реальну користь, так принаймні кажуть.

— Крихка дефініція. З усіх моїх справ я ніколи особливої реальної користи не мав.

— Отже, якісь шляхетні цілі?

— Може, — задумано сказав Котенко, — але я, їй-Богу, над цим не застановлявся. Передовсім є життя, потім міркування про цілі. А життя — це ненаситність. Коли б випадково мені сказали осісти десь, стати добрим урядовцем, гандлярем, рантіє, тоді я подумав би, що життя скінчилось. Та є такі люди. І крім усього наш час. Воєнне покоління, вибите з рейок звичайної буденщини, вже ніколи не забуде про війну та її глузд. Ось саме в тому криється таємниця деяких людей.

Аріядна все хотіла наблизитись до конкретного.

— Згода, і без сумніву воєнне покоління значить свій слід. Це, коли хочете, зовсім сьогодні виразно. Шалена енергія, воля, оцей наш неспокій — все виявляється як не в цьому, то в іншому. Будують велетенські дороги імперії, поривають маси, закладають підприємства, пишуть сензаційні книжки, летять в Арктику, над океани, і в сумі істота життя, ота, про яку ви говорили, так чудесно розкрита війною, виявляється у моментальних творах, по яких прийдешні покоління нас пізнаватимуть. Так де ж і в чому ваш бунт?

— Аріядно, — перебив я, — ви недискретні. Котенко — це, передовсім, людина таємниці.

— Але ж, мій друже, — відповіла вона, — не баналізуйте справи. Мені не цікаво знати, чим займається пан Котенко, і не про те йде. Він може бути продавцем бальонів, самоєдським місіонарем і саксофоністом, це не має значіння. Йде про те, щоб його діяльність стала частиною загального твору нашої доби.

— Коли про це йде мова, то ні, — зареготався Котенко досить неприємно, — моя діяльність — чиста ілюзія. З неї і після мого імення нічого не лишиться.

— А хто знає, — промовила Аріядна. — Ілюзії несподівано можуть стати дійсністю. Чи все існування не ілюзія?..

В такому ось тоні, який мені рішуче не подобався, бо виглядав на взаємне переліцитовування1 себе, як з'ясувати нез'ясоване, йшла вся розмова. Ми переривали її танцями і попиванням коктейлів, що спалахували на столі іскристими переливами барв, так само як спалахували непевні очі Котенка, цього поетичного гохштаплєра2. Він час до часу танцював із Аріядною, і мені ставало прикро та злісно, коли вони губились у юрбі, сповитій галасливою муринською3 музикою. Нащо він прийшов сюди, щоб зустріти нас? — це мене мучило, гнобило,сердило.

Для них я був хлопчик, що його треба було пестити і посміхатись до нього, але зовсім неповажно, зовсім не як до рівного собі. Двобій був між ними, тими двома лиликами4, ворохобними5, лиховісними. Так я їх і уявляв собі всі: він у смокінгу зі сніговим панцирем сорочки, холодний, крижаний, і вона — в чорній сукні, огорненій крилом нетлі6: два лилики в синьому сяйві лямп. Це для них був той скрегіт-ливий джез, ті чорні муринські пики, ті кельнери — на диво звинні7 пінгвіни, вся ця буда "Flying Fish'y", немов акваріум з тремтливою селединовою тонню8, золотистими рибками, підводними дивовижними рослинами і каменями.

1 Переліцитовування (лат.) — розмова, що ведеться на аукціоні.

1 Гохштаплєр (нім.) — ошуканець, пройдисвіт.

3 Муринський — мавританський.

4 Лилик —кажан.

5 Ворохобний — бунтівливий.

6 Нетля — нічний метелик.

7 Звинний (діал.) — меткий, спритний.

' Тоня — 1) місце, де ловлять рибу; 2) місце, де тонуть, небезпечне місце.

Ми продовжували розмову:

— Ось ми з Котенком уже друзі, малий, — сказала Аріядна, вертаючись після танцю до мене заздрісного і темнішого від лісової ночі. — Котенко знав мою приятельку летунку Бессі Ірман, що скінчила так нещасливо.

— Як?

— Вона розбилась з літаком. Казали, що це випадок, другі, що це самогубство через нещасливе кохання. Гарна смерть, але дурна причина. Як можна через якогось там дурня так безглуздо покінчити?..

— Я пригадую, — заскрипів Котенко, — що це сталось тому, що її нареченого начебто обвинувачено у зв'язках із контррозвідкою одної з великих держав. Одним словом, його не пустили до клюбу, і це був маленький скандал.

— Але губити життя?..

— У деяких людей означені речі і поняття варті більш за життя, пані Аріядно. Героїчний світогляд нині панує скрізь.

— Це нудне.

— Як усе шляхетне. Чи ви не вважаєте вчинку Бессі Ірман шляхетним?

— Уважаю його просто нецікавим і безглуздим, — нараз сердито сказала Аріядна, — і годі про це. Життя занадто коротке, щоб дозволяти собі нудьгу.

Котенко налив вина.

— Невже ніколи не нудитесь? А в мене іноді бувають хвилини, коли я жорстоко нуджусь. Просто повстає якась пустка, маразм. Тоді звичайно зриваюсь з місця і мандрую далі.

— Котенко, ви нині незвичайно щирі, — завважив я.

— Він просто дає нам кілька форів у грі, — засміялась Аріядна.

— В якій грі? Я не збираюсь з вами грати.

— Хто знає?

Аріядна подивилась на нього, прищуливши хитро око. Що вона мала на думці?

Ми пили вино і перекидались незначними фразами. Я їм перешкоджу вав. Я це знав добре, без мене їм було б далеко вільніше і краще, бо я був для них тільки хлопчак, зацікавлений у грі. І по тому, як Аріядна споглядала інколи на мене, я міг помітити, що вона не забуває і про мої шанси. Ми слухали його.

Він оповідав про Караїбське море, про литовські в'язниці і верховини Гіндукуша. Це були епопеї якогось безіменного героя-капраля чужоземної лєгії, агента торговельної фірми, репортера часопису. їх тлом були піски Маракешу, дільниці Стамбулу, шляхи Росії. Це були романтичні поеми про те, як страшенно прагнула людина жити, як боролася з матерією і перемагала її. Може, сам по собі Котенко не знав ідеї своїх оповідань, говорив знехочу, перескакував з одної теми на

другу, замовкав, задумувався, спалахував і не дуже складне було те його оповідання. Проте ми слухали. І я бачив, як це подобалось Аріядні. Може, вперше за ці місяці знайомства я бачив, що вона справді не нудилась. Вона слухала, широко відкривши очі, затаївши віддих, рахманна1, притихла, обезброєна. Це була жінка, заслухана в казку. Бо врешті всі жінки люблять казки, той якийсь їх інакший світ.

А "Flying Fish" пустував. Ми глянули на годинник: була третя над ранком. Заспані негри грали й нагадували сонних, лінивих риб, що ледве шелевіють2 хвостами в синій воді акваріюма. Аріядна встала. Час іти. Котенко глянув на мене (цей погляд був дуже проречистий і дуже прикрий), я йому щиро перебаранчав, він знав, що я йду з нею. Він поцілував її в руку. По ньому не було пізнати, що провів безсонну ніч, виглядав на залізного.

— Коли я побачу вас? Аріядна усміхнулась.

— Може, ніколи.

Ми вийшли разом із нею в сивий ранок, де гасли вогні, вулиці й далі. Ранок був зовсім не такий, як ніч, — усе з ночі щезло, всі з'яви, слова та думки.

Ми лежали й курили цигарки. У пітьмі кімнати зі спущеними жалюзами наші цигарки плигають червоними іскорками, немов метелики. Я бачив їх у дзеркалі на протилежній стіні.

Я говорив довго та бурхливо. Все це мені не подобалось — розмова, усміхи та загадкові погляди. Я знечев'я відчув неймовірну ненависть до Котенка, до його блискучої голови з рівним переділом, до його голеного сухого обличчя, до його скрипучого голосу. Червоний метелик цигарки заплигав раптовніше.

Аріядна засміялась.

* Перебаранчати — заважати

* Шелевіти — ворушити.

* Рахманний — сумирний, тихий.

— Ах, мій котику, ви такий дурник. Чи ви знаєте, хто такий Котенко?

— Мене це не інтересує. Авантюрист, яких багато.

— Він саме з таких, яких мало, — сказала Аріядна і, лежачи горілиць та час до часу замовкаючи, щоб затягнутись папіроскою, говорила:

— Котенко, мій друже, це незвичайно зручний агент одної з великодержав, зацікавлених справами Сходу. Це людина в тих справах просто незамінна. Ніхто не знає його справжнього імені. От ви знали його як Котенка, а він тут зовсім не так називається. Його звуть "полковник". Найхитрішої та найрафінованішої бестії не найдете ніде на континенті у списах секретних агентів. І ви знаєте, в чому справа? На кордонах двох великодержав на Сході є область, що приблизно рівняється чотирьом Франціям. В мові секретних рапортів ця область зветься "зона 13-15". Ось там той ваш Котенко підіймає повстання, звичайно, на користь третьої держави. Але це так зроблено хитро, що ніхто, крім нього й головних діячів майбутньої акції, нічого не знає. Ані звідки приходить зброя, за якою, між іншим, він сюди приїхав, ані імен головних керманичів ірриденти, ані справжньої бойової спроможности повстанців. А найголовніше, депеші, що Котенко їх висилає та отримує, досі не можна розшифрувати, бо він і змовники оперують чортівською шифрою. Чи не правдива воля неба, що цей Котенко зацікавився мною?..

— Але хто ж ви такі, Аріядно?.. — спитав я несміливо.

Вона засміялась і, замість відповіді, поцілувала мене. Метелики цигарок (як я притьмом бачив у мовчазному дзеркалі), полетіли на землю і згасли.

* Напричуд — навдивовижу.

Котенко знов чекав у вестибулі готелю, щоб запросити мене на вечірній аперетив. Він був завжди мерзотно елегантний, рівно ввічливий, цей клятий авантюрист. І чи не міг я не помітити в його сірих очах повного презирства до мене, цілковитого нехтування моєю особою, яка цікавила його тільки тому, що мені, такому наївному дурневі, випало щастя бути разом із чудесною Аріядною? Я — дійсно наївне дитинча, думав, що у нього є якийсь сентимент, якась лагідність спогаду, що сповиває людей синьою млою, що він справді любив мене ще з тих часів — з ковенської в'язниці, де колись збіглись напричуд1 наші дороги. Але це, розуміється, було нісенітне: він зовсім, певно, і не пізнав би мене, не підійшов би, не завдавав би собі труду говорити зі мною, якби не Аріядна. І тепер він, стоячи зо мною в барі, чортівськи-мрійливо говорив:

— Інтригуюча жінка, ця ваша знайома. Ви вибачте, я не входжу недискретно в ваші інтимні справи, я і не говорив би цього, якби не наша приязнь: ви катівськи щаслива людина, вам таланить навіжено. Є, так, є в цій жінці не то, що краса, а стиль, ота особистість, якої може не мати навіть найгарніша у світі істота. Цей її голос, її спосіб поведінки, її шик, здається на перший погляд ніякий, а це величезна таємниця, це фатальна таємниця.

Я мовчав, бо бачив, що всі ці дні він мене "обробляє". Він мав мене за крихку людинку, яку можна обкрутити. Я знав, до чого це все йде: він хотів просто виторгувати в мене цю жінку. Він хотів, щоб я розповів про неї все, що знаю, а потім відшився безповоротно, не перешкоджав йому своєю вічною приявністю, боком дурного трикутника, змився, немов із дощем, даючи йому змогу вільно, зовсім вільно пробувати дороги до щастя. Він поїв мене, запобігав переді мною, він удавав переді мною приятеля, самітного, стуженого тільки за цікавими й симпатичними

людьми, але я був певний, що він тільки чекає на хвилину, коли зможе мені сказати: "кілько хочеш?.." і потім, "полагодивши формальності", зміряти мене презирливим поглядом і сплюнути в мій бік. Він, без сумніву, мав мене за одного з тих лиликів неозначеного фаху та заняття, яким не подають і руки, які мають в соціальній драбині своє місце і свою назву, але, на жаль, з ними треба рахуватись, коли вас цікавить жінка, замішана в цілу історію. Я був певний того, я тільки чекав, я хотів, щоб він мені натякнув на це хоч півсловом: я в мріях насолоджувався приємністю, з якою саданув би по його лиці та розчавив би йому носа. Може, він бачив іноді по мені думки, що перебігали чолом, як хвильки, але він не зважувався сказати.

— Мистецький світ, — зідхав він, — дивний і хвилюючий...

Я забув, про що мені тоді говорила Аріядна, — про зону 13-15. Я мало вірив у те, щоб Котенко міг бути якимсь одчайдушним полковником Льоренсом. Ні, він не був навіть із раси таких людей. Щось йому бракувало до того. Він був міцний, то правда, він був сміливий до нахабности, він любив риск, він мав фантазію, але, далебі, це вже Аріядна його ідеалізувала. Я думав, що вона це просто вигадала, от так собі, зложила цілу цю історію, тому що їй хотілось, щоб так було. Вона часто розповідала мені історії, що видавались мені прочитаними в якомусь сензаційному романі, вона розповідала теревені так щиро та захоплено, начеб сама брала у них участь, і все це я пояснював тільки її вдачею, звичайної паризької нетлі, що живе нічними примхами. Так було, напевно, і з цією справою Котенка. Ні, я розчарувався в ньому. Він мені видався за дня просто нецікавим, буденним; таким, як усі, звичайним буржуа, примітивним комівояжером, чоловіком від дрібних і неохайних справ, може, провінційним актором.

Я вульгарно сказав йому:

— Котенко, я догадуюсь, до чого все це йде. Краще буде, як ми перестанемо бачитись. Ви не думайте зробити з мене дурня.

— Про що вам іде, друже?

Він удавав, що не розуміє мене.

— Звичайно, про Аріядну.

Він відразу схолоднів і засміявся.

— Ви помиляєтесь. Те, про що ви думаєте, існує тільки у вашій фантазії. Коли б я був зацікавлений Аріядною, я не потрібував би вашого посередництва, мій молодий друже. Такі люди, як я, не люблять посередників у жадній справі. Мене просто цікавила ваша знайома як непересічна істотка, скажім, як зразок окремої жіночої породи.

Скажім — тільки літературно.

Я ще не второпував, чи це правда, чи тільки маневр.

— Повірте, ніяк більше. Признайтесь, що і вас вона інтересує як літературний сюжет. Може, я й помиляюсь — ви молодший за мене. А для мене це лише гра, обсервації та студії. Не заперечите, що існує новий тип жінки — зовсім неподібний до тих, що ми знали.

— Жінка є завжди жінкою.

— Ні друже, зовсім не завжди. У жіночій психольоґії зайшов пе-релім, треба переоцінити вартості. Жінки — не всі, ясна річ — починають нудитись собою, своїм, скажім, історичним призначенням, місією свого полу. Зрозуміло, це інтелєктуалістичний феномен. Коли вдумаєтесь, то це величезна трагедія. Це може кінецьсвітнє. Бо виходу з цього заулка, з цієї нудьги, жінки ще не найшли, просто по своїй відомій невинахідчивості, нездібності до синтези. І от повстає якийсь зломаний тип, без минулого і без майбутнього. Ще гірший заулок і остаточно сумний фінал.

— Ваша думка, може, й цікава, але навряд чи вірна.

— Не берусь доказувати. Це лиш гіпотеза з деяких спостережень. Як кажу: для здорових та оптимістичних людей гіпотеза сумна. Такий тип може викликати непередбачені ускладнення.

Його спокійний тон і плавка мова дещо заспокоїли мене. Я навіть дружньо торкнув його келих своїм, ми повторювали частування. Котенко знов починав мені подобатись, я жалував, що його обвинуватив у непотрібних, поганих замислах.

Він поглянув на годинник.

— Мені пора, ми докінчимо іншим разом розмову. І ненароком:

— Друже, нав'язуючи до нашої літературної гутірки, скажіть мені, чи ви не пригадуєте тексту з "Макбета", II дія, I сцена? Я над ранком не міг заснути і мені вперто нав'язувались перші слова, але я ніяк не міг пригадати продовження...

Is this a dagger, which I see before me, the handle toward my hand?..

— задеклямував він.

— Як не знаю, — скрикнув я, — це чудове місце:

Come, let те clutch thee; —

I have thee not, and yet I see thee still...1

* Що бачу я? Передо мною Кинджал. Руків'ям він лежить до мене. Ану, вхоплю. В руках — нема нічого. Та бачу я тебе. Це що ж?..

(Пер. з англ. Борис Тен).

— ДОСИТЬ, ДОСИТЬ, дякую, ви мене виручили. Він стиснув мені руку і бистро вийшов із бару.

***

Того самого вечора я довго говорив з Аріядною, розповідаючи їй про свою зустріч і розмову з Котенком. Вона щиро сміялась із моїх припущень і його теорій, але коли я ненароком згадав про Макбета, вона зірвалась як навіжена.

— Повторіть ще раз, як ви сказали — Макбет, II дія, I сцена?..

— Саме так, слова од "Is this a dagger...*, але чому, до біса, вас це так схвилювало?..

Вона прихапцем одягала капелюх і футро.

— Любий дурнику, ви відкрили річ, над якою спеціялісти ламають собі кілька днів голову. Ви ґеніяльні!..

Я теж зірвався.

— Слухайте, куди ви женете?..

— Не питайте, не питайте, це дуже важне. Чекайте мене у "Flying Fish".

І вона вибігла, залишаючи по собі запах перфум, тепло, що його ніколи не відчуєте на самоті, та збентеження. Я кинувся на балкон, мене вдарило мжичкою і світлом, Аріядна внизу покликала авто і шугнула з ним у рожеву відталь вулиць.

Злий, як мара, я просидів до півночі, ждучи її у "Flying Fish". Вона не прийшла. Вона не прийшла ні вранці, ні за дня. І до вечора я не дочекався її. В акваріюмі з муринами — сонними рибами я нагадував сам собі карася з ідіотичними, сумними очима, що задумано спинився в синій прірві вод. Тільки на третій день у "Flying Fish" прийшов білєтик від Аріядни на моє імя, білетик, що починався словами: "Любий котику, не чекай мене, бо є справи важніші за все..."

Ясна річ, я нічого з того всього не міг второпати. Я систематично ходив у "Flying Fish", але ні Котенка, ні Аріадни я більше ніколи не бачив. Може, Котенко здіймає повстання в якійсь іншій зоні, аніж та 13-15, може, Аріядна найшла другого дурника? Може, він допомагає їй відчитувати шифри, такі потрібні для установи, що значиться літерами "I. S."1?..

* Intelligence Service (Британська розвідувальна служба